

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 15.10.2026
Sayı: 3308

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 51394

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 14.10.2026

Barış BEKTAŞ

Konya Milletvekili

Türkiye'nin stratejik tarım ürünlerinden biri olan şeker pancarı, ülkemizin şeker ihtiyacının karşılanmasının yanı sıra tarımsal istihdam, hayvancılık ve sanayi açısından da büyük önem taşımaktadır. Ancak son yıllarda artan üretim maliyetleri ve üreticilerin beklentilerini karşılamayan alım fiyatları, şeker pancarı tarımının sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Şeker Dairesi Başkanlığı verilerine göre, 2016 yılında Türkiye genelinde 105.460 olan pancar eken çiftçi sayısı, 2025 yılında 76.767'ye gerilemiştir. Bu veriler, son dokuz yılda pancar üreticisi sayısının yaklaşık %27,2 oranında azaldığını göstermektedir. Aynı dönemde şeker pancarı üretim miktarı 19,6 milyon tondan 20,8 milyon tona yükselmiş olsa da üretici sayısındaki ciddi düşüş, sektörün geleceği açısından dikkatle değerlendirilmesi gereken bir gelişmedir.

Diğer taraftan TÜRKŞEKER tarafından 2026-2027 üretim yılı için şeker pancarı alım fiyatı, kota tamamlama primi dâhil ton başına 3.720 TL olarak açıklanmıştır. Geçtiğimiz yıl 3.100 TL olan alım fiyatına göre yapılan %20'lik artış, yükselen üretim maliyetleri karşısında üreticilerin beklentilerini karşılamamıştır. 2026 yılına ilişkin, derin kuyudan elektrikli sulama yapılan kiralık bir araziye esas alan örnek maliyet çalışmasında, bir dekar şeker pancarı üretiminin toplam maliyeti 23.000 TL olarak hesaplanmaktadır. Bu maliyetin %28'ini sulama, %20'sini gübre, %15'ini arazi kirası, %12'sini ise akaryakıt giderleri oluşturmaktadır.

Söz konusu hesaplama, özellikle Konya Ovası'nda üretim yapan çiftçilerin karşı karşıya kaldığı ekonomik yükü ortaya koymaktadır. Artan maliyetler karşısında üreticiler, şeker pancarı alım fiyatının en az 4.500 TL'ye yükseltilmesini talep etmektedir. Mevcut fiyat politikasının devam etmesi hâlinde üreticilerin pancar ekiminden uzaklaşması, tarımsal üretimin ve ülkemizin şeker arz güvenliğinin olumsuz etkilenmesi endişesi bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şeker Dairesi Başkanlığı verilerine göre, 2016 yılında 105.460 olan şeker pancarı üreticisi sayısının 2025 yılında 76.767'ye gerileyerek yaklaşık %27,2 oranında azalmasının nedenleri Bakanlığınızca araştırılmış mıdır? Üretici sayısındaki bu düşüşü önlemek ve pancar üretimini teşvik etmek amacıyla hangi çalışmalar yürütülmektedir?
2. TÜRKŞEKER tarafından 2026-2027 üretim yılı için açıklanan, kota tamamlama primi dâhil ton başına 3.720 TL'lik şeker pancarı alım fiyatı belirlenirken hangi üretim maliyetleri esas alınmıştır? Bakanlığınızın 2026 yılı için hesapladığı ortalama dekar ve ton başına şeker pancarı üretim maliyeti ne kadardır?
3. Özellikle Konya Ovası'nda derin kuyulardan elektrikli sulama yapan üreticilerin yüksek elektrik, gübre, mazot ve arazi kirası giderleri dikkate alındığında, şeker pancarı üreticilerine yönelik ilave destekleme, elektrik maliyetlerinin düşürülmesi veya özel teşvik uygulamaları planlanmakta mıdır?
4. Şeker pancarı üreticilerinin artan maliyetler karşısında zarar etmeden üretim yapabilmeleri ve emeklerinin karşılığını alabilmeleri amacıyla, 2026-2027 üretim yılı için açıklanan 3.720 TL'lik alım fiyatının, üreticilerin talep ettiği en az 4.500 TL seviyesine yükseltilmesine yönelik Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?
5. Şeker pancarı üreticisi sayısındaki azalma ve yükselen üretim maliyetlerinin ülkemizin şeker üretimi ile arz güvenliği üzerindeki olası etkilerine ilişkin Bakanlığınızca bir değerlendirme yapılmış mıdır? Önümüzdeki beş yıllık dönemde şeker pancarı ekim alanlarının ve üretici sayısının korunmasına yönelik hedefleriniz nelerdir?